

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. 0-2252-6772
ที่... นร.(กพอ.) 1112/๔๓... วันที่... 14... ธันวาคม 2552
เรื่อง... ผลการประชุมคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (กพอ.) ครั้งที่ 5/2552.....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่ คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (กพอ.) ได้มีการประชุมครั้งที่ 5/2552 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 3 ธันวาคม 2552 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุม 301 ตึกบัญชาการ ชั้น 3 ทำเนียบรัฐบาล นั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้รายงานผลการประชุมและมติคณะกรรมการ กพอ. ครั้งที่ 5/2552 มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ดังนี้

1. รายงานผลการติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง

1.1 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ได้รายงานผลการติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด สรุปได้ดังนี้

- (1) คุณภาพอากาศในบรรยากาศ ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ถึงเดือนตุลาคม 2552 พบว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เฉลี่ยประมาณร้อยละ 10-20 ของค่ามาตรฐานที่กำหนด ทั้งก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO2) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO2) ยกเว้นค่าฝุ่นละอองต่ำกว่า 10 ไมครอน (PM10) ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอยู่ที่ระดับใกล้เคียงหรือสูงกว่าค่ามาตรฐาน เนื่องจากเป็นช่วงฤดูหนาวและมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้เกิดการฟุ้งกระจายตัว
- (2) คุณภาพอากาศจากปล่องโรงงาน ปัจจุบัน กนอ. มีการวางระบบตรวจวัด 34 โรงงาน (139 ปล่อง) โดยเชื่อมโยงข้อมูลการระบายคุณภาพอากาศจากปล่องโรงงานมายังศูนย์เฝ้าระวังฯ ของ กนอ. ซึ่งเมื่อโรงงานปล่อยค่าต่างๆ ใกล้หรือเกินมาตรฐานที่กำหนด จะมีระบบแจ้งเตือนมายัง กนอ. เพื่อประสานงานควบคุมการดำเนินงานของโรงงานได้ทันที โดยผลการตรวจวัดที่ผ่านมา มีแนวโน้มของสัญญาณเตือนลดลง

- (3) **คุณภาพน้ำ** บริเวณคลองซากหมากซึ่งไหลผ่านนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด โดยเก็บตัวอย่างน้ำ 7 จุดบนบก และ 3 จุดในทะเล พบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

1.2 **กรมควบคุมมลพิษ** ได้รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศและคุณภาพน้ำสรุปได้ดังนี้

- 1.2.1 **คุณภาพอากาศ** ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศโดยทั่วไป และเก็บตัวอย่างสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศในพื้นที่จังหวัดระยองอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- (1) **สารมลพิษทางอากาศพื้นฐาน** จากการติดตามคุณภาพอากาศในปี 2549-กันยายน 2552 พบว่าสารมลพิษทางอากาศพื้นฐาน เช่น ผุนละออง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะปริมาณ SO₂ และ NO₂ ในภาพรวมมีปริมาณลดลงตั้งแต่ปี 2549 โดยลดลงร้อยละ 27 และ 18 ตามลำดับ
- (2) **สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศ** ตั้งแต่เดือนกันยายน 2549 จนถึงปัจจุบัน พบว่าในพื้นที่มาบตาพุดมี VOCs อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 6 ชนิด และเกินค่ามาตรฐานในบางสถานี 3 ชนิด ได้แก่ สารเบนซีน สาร 1,3 Butadiene และสาร 1,2 Dichloroethane อย่างไรก็ตามสาร VOCs ทั้ง 3 ชนิดดังกล่าวในปี 2552 มีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 แต่เมื่อเทียบกับปี 2551 พบว่า สาร 1,3 Butadiene และสาร 1,2 Dichloroethane มีแนวโน้มลดลง แต่เบนซีนมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งนอกเหนือจากอุตสาหกรรมแล้ว อาจมาจากแหล่งกำเนิดอื่น เช่น การจราจรหนาแน่นในช่วงเช้าและเย็น

- 1.2.2 **คุณภาพน้ำ** ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเล น้ำในคลองสาธารณะ และน้ำใต้ดิน ดังนี้

- (1) **คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง** จากการตรวจวัดจำนวน 22 สถานี พบว่าคุณภาพน้ำทะเลในปี 2551 และ 2552 ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2550 โดยมีเพียงแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มและแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์มที่มีค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการปนเปื้อนของน้ำเสียชุมชนที่ระบายลงสู่ทะเล

- (2) **คุณภาพน้ำในคลองสาธารณะ** จากการตรวจวัดในพื้นที่ตำบลมาบตาพุด จำนวน 9 สาย โดยมีสถานีตรวจวัดจำนวน 17 สถานี พบว่า คุณภาพน้ำในคลองทุกสายสามารถใช้ประโยชน์ในการอุตสาหกรรมและการอุปโภคบริโภคได้โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ อย่างไรก็ตาม ยังมีแนวโน้มของการปนเปื้อนแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มเพิ่มขึ้น
- (3) **คุณภาพน้ำใต้ดิน** จากผลการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีจำนวนบ่อน้ำใต้ดินที่ศึกษาจำนวน 242 บ่อ เป็นบ่อน้ำตื้น 188 บ่อ และบ่อน้ำบาดาล 54 บ่อ พบการปนเปื้อนโลหะหนัก 5 ชนิด ได้แก่ สารหนู เหล็ก แมงกานีส สังกะสี และตะกั่ว เกินกว่ามาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน คิดเป็นร้อยละ 49.4 ของจำนวนบ่อที่ตรวจวัด ซึ่งการปนเปื้อนโลหะหนักดังกล่าวส่วนใหญ่มาจากสินแร่ในดินและน้ำใต้ดินในพื้นที่ที่มีอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังพบการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายหลายชนิด เช่น 1, 2-Dichloroethane เบนซีน และไวนิลคลอไรด์ เกินกว่ามาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน คิดเป็นร้อยละ 17.7 ของจำนวนบ่อที่ตรวจวัด โดยพบในวงจำกัดในพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมภายในนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.3 มติคณะกรรมการ กพอ. รับทราบและมีมติ ดังนี้

- 1.3.1 มอบหมายการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รายงานสถิติจำนวนครั้งการตรวจวัดค่าคุณภาพอากาศจากปล่องโรงงาน (CEMs) ที่เกินมาตรฐาน (Alert) ในแต่ละเดือนต่อคณะกรรมการ กพอ. และพิจารณาการจัดทำป้ายหน้าโรงงาน เพื่อแสดงสถิติจำนวนครั้งที่คุณภาพอากาศเกินมาตรฐาน รวมทั้งควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ควบคู่กับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมและค่ามาตรฐานที่กำหนด
- 1.3.2 มอบหมายกรมควบคุมมลพิษ หรือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน จัดทำสรุปแผนงานและมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษเร่งด่วน 3 ประการ คือ
- (1) การปนเปื้อนของโลหะหนักและสารอินทรีย์ระเหยง่ายในดินและน้ำใต้ดิน
 - (2) การแก้ไขปัญหาการสะสมตัวของตะกอนดินปากคลองซากหมาก
 - (3) การจัดการ VOCs ในภาพรวมบริเวณมาบตาพุด และนำเสนอต่อคณะทำงานแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของมาบตาพุดโดยด่วนต่อไป

2. แผนงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด และบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง

2.1 สถานะปัจจุบันของระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันพื้นที่มาบตาพุดมีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศที่ดำเนินการแล้ว 14 แห่ง และจะติดตั้งเพิ่มเติมภายในปีงบประมาณ 2553 อีก 10 แห่ง รวมเป็น 24 แห่ง ซึ่งจะเพียงพอสำหรับดูแลคุณภาพอากาศในพื้นที่มาบตาพุด อย่างไรก็ตาม สถานีที่มีอยู่ไม่สามารถตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ได้

สำหรับป้ายอัจฉริยะรายงานผลคุณภาพอากาศ ปัจจุบัน กนอ. ได้ติดตั้งแล้ว 2 ป้าย และบริษัท IRPC จะติดตั้งเพิ่มเติมภายในปี 2553 อีก 2 ป้าย ซึ่งชุมชนต้องการให้ติดตั้งเพิ่มเติม นอกจากนี้ ชุมชนยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลผ่านระบบ internet จึงมีข้อเรียกร้องให้ภาครัฐจัดระบบรายงานผลคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เข้าถึงชุมชนบนพื้นฐานการรับฟังความเห็นและความต้องการของชุมชน

ในส่วนของการตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบอัตโนมัติ ปัจจุบันมีสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบอัตโนมัติ 1 แห่งบริเวณปากคลองตากวน ซึ่งไม่เพียงพอในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและเตือนภัยการลักลอบระบายน้ำเสียของภาคอุตสาหกรรมได้ทันทั่วทั้ง

2.2 แผนงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป

2.2.1 การพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย (1) การติดตั้งป้ายอัจฉริยะแสดงผลคุณภาพสิ่งแวดล้อม (Display Board) (2) การติดตั้งชุดตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหย (VOCs) (3) การจัดตั้งศูนย์รับข้อมูลและแสดงผลในพื้นที่ชุมชน/อปท. และ (4) การดำเนินงาน บำรุงรักษา และ Audit ระบบ

2.2.2 การพัฒนาและติดตั้งระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบอัตโนมัติ เทศบาลเมืองมาบตาพุดได้เสนอโครงการติดตั้งระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำแบบอัตโนมัติจำนวน 14 สถานี วงเงินรวม 55.4 ล้านบาท ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

2.2.3 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการตรวจวัดให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะเร่งด่วน กนอ. ดำเนินการประมวลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ ในพื้นที่มาบตาพุด และประสานขอความร่วมมือเทศบาลเมืองมาบตาพุดในการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสาย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ระยะเวลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประมวลผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศใน

พื้นที่และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารมวลชนต่างๆ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเร่งรัดการติดตั้ง Display Board ให้แล้วเสร็จตามกำหนด

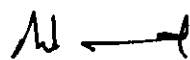
2.3 มติคณะกรรมการ กพอ.

มอบหมายให้คณะทำงานแก้ปัญหาเร่งด่วนของมาบตาพุด รับไปพิจารณารายละเอียดของแผนงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม (การติดตั้งป้ายแสดงคุณภาพสิ่งแวดล้อม ชุดตรวจวัด VOCs ศูนย์รับข้อมูลและแสดงผลใน อปท. ระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม) โดยจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว แล้วนำเสนอคณะกรรมการ กพอ. และคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

3. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ครั้งที่ 5/2552 ตามข้อ 1 และ 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัตินำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(นายอภิรักษ์ศักดิ์ สุภาวสุ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก